

Posudek vedoucího
na diplomovou práci Marie Švarcové na téma
„Evropská práva cestujících v dopravě“
(Plzeň, 2020, 87 číslovaných stran)

I.

Téma práce

Autorka si zvolila za téma diplomové práce analýzu unijních práv cestujících ve veřejné dopravě, což je v kontextu vývoje práva EU problematika spíše novější. Jak sama v úvodu uvádí, mezi laickou veřejností jde o poměrně málo známou oblast, kdy podle průzkumů Eurobarometru je obecné právní povědomí o možnostech ochrany svých spotřebitelských práv a uplatnění konkrétních nároků na nízké úrovni, a proto by nepochybně zasloužilo širokou osvětlu.

II.

Splnění cílů práce, obsahová úroveň

Posuzovaná práce je přehledně rozdělena na celkem 5 číslovaných kapitol vedle správně nečíslovaného úvodu a závěru. Jejich struktura a provázanost je poměrně logická a fakticky sleduje příslušnou sekundární právní úpravu jednotlivými nařízeními EU. Nejprve se proto diplomantka věnuje právům cestujících v oblasti letecké dopravy, poté v železniční dopravě, a nakonec v dopravě autobusové. Následně je celá čtvrtá kapitola věnována podmínkám uplatnění spotřebitelských práv cestujícími, opět v členění podle jednotlivých typů dopravy. Poslední část diplomové práce se pak zabývá úvahou *de lege ferenda* ohledně udržitelnosti stávajícího systému paušalizované náhrady škody v letecké dopravě s ohledem na nevyhnutelně přicházející ekonomické obtíže celého tohoto sektoru kvůli negativním dopadům pandemie COVID-19.

Ačkoli samotná struktura práce je skutečně velmi přehledná a logická, dovoluji si velmi kriticky hodnotit absenci jakékoli konkrétní hypotézy či hlubší definice celkového cíle práce. To má totiž následně vliv i na přístup k jednotlivým kapitolám, které autorka bez důrazu na testování specifické hypotézy nemůže směřovat k žádnému konkrétnějšímu cíli, než k pouhému obecnému popisu fungování ochrany cestujících. Přitom samotná závěrečná kapitola vysloveně nabízí, že se dala stávající právní úprava analyzovaná v rámci celé práce kriticky analyzovat z pohledu vzájemného souladu pravidel pro různá odvětví dopravy a rovněž z hlediska reálné udržitelnosti pro osoby podnikající v dopravě. V širším pohledu se pak nabízelo testování hranice

mezi žádoucí ochranou spotřebitele a potenciálně „rdousivým efektem“ této regulace na svobodné podnikání, které je z podstaty věci globální. Pokud se diplomantka věnuje vymezení cílů práce, děje se tak překvapivě až v samotném závěru, kde najednou hovoří o úmyslu „komplexně zmapovat, jaká práva mají cestující v dopravě, a to i s ohledem na judikaturu SDEU“ a dále „zjistit, zdali jsou práva cestujících stávající právní úpravou dostatečně chráněna.“ Tyto cíle, ani metody k jejich dosažení, však v úvodním částech díla nikde nezmiňuje.

III.

Teoretická úroveň práce

Autorka v práci prokázala dobrou znalost odborné terminologie, osvědčila schopnost práce se zdroji, správně zařadila do díla i řadu judikátů SDEU, které se k dané tématice vztahují jako např. C-344/04 International Air Transport Association, European Low Fares Airlines Association proti Department for Transport, C-173/07 Emirates Airlines proti Diether Schenkel, C-549/07 Friederika Wallentin-Hermann proti Alitalia – Linee Aeree Italiane SpA, C-83/10 Rodríguez a další proti Air France SA, C-12/11 McDonagh proti Ryanair Ltd, C-402 a C-432/07 Sturgeon proti Condor Flugdienst. Nemám žádných podstatných námitek ke způsobu, jak je analyzovaná problematika diplomantkou popisována a vysvětlována, je zjevné, že autorka správně pochopila všechny zásadní pravidla a instituty a je schopná je korektně v práci používat. Jediná výtku v tomto kontextu souvisí s již zmíněnou nedostatečnou pracovní hypotézou (hypotézami), která brání z deskriptivního díla vytvořit skutečně přínosné odborné pojednání.

IV.

Formální úroveň práce

Pokud jde o formální, gramatickou a jazykovou stránku díla, jsem z naprosté většiny spokojený se zpracováním celé práce. Určité drobné výhrady lze mít k ne vždy perfektní citaci internetových zdrojů, u nichž chybí normou vyžadované datum citace, nebo např. k názvu kapitoly 1.5 „Návrh o změně nařízení č. 261/2004 a nařízení č. 2027/97“, který je zjevně jazykově nesprávný a měl by být formulován buď jako „návrh změny [...]“ nebo v souladu s formálním názvem tohoto aktu „návrh nařízení o změně [...]“. Jinak je ale celé dílo psané srozumitelným a stylisticky čistým jazykem, bez závažných gramatických chyb či jiných jazykových prohřešků, poměrně dobře je pracováno i s citačním a poznámkovým aparátem, kterým je demonstrováno korektní používání a citování cizích zdrojů. Kontrola v systému THESES rovněž nevykazuje žádnou podobnost s jinými odbornými zdroji.

V.

Klasifikace práce a náměty na rozpravu

Závěrem posudku si dovoluji shrnout, že hodnocená diplomová práce podle mého názoru přes shora zmíněné výtky splňuje minimální obsahové, formální i odborné požadavky kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením velmi dobře.

V rámci ústní rozpravy navrhuji, aby diplomantka zodpověděla následující otázky:

- 1. Rozved'te úvahu ze str. 12, že je možné současně uplatnit nároky cestujících v letecké dopravě jak podle Montrealské úmluvy, tak i podle příslušných unijních nařízeních. Jaké jsou tedy rozdíly mezi aplikací Montrealské úmluvy a nařízením EU o ochraně práv cestujících v letecké dopravě?*
- 2. Jaký je rozdíl mezi „autobusovou“ a „autokarovou“ dopravou, jak o nich píšete v kapitole třetí?*

V Plzni dne 30.05.2020

Mgr. Tomáš Křivka